

19/426

MİLLİYETÇİ HAREKET PARTİSİ  
T.B.M.M. GRUP BAŞKANLIĞI

Tarih : 12.06.2009

Sayı : 2009/3766

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA,

“Türkiye’de yerel basın ve medya kuruluşlarının ve çalışanlarının sorunlarının araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi” amacıyla, aşağıda belirtilen gerekçelerle Anayasamızın 98’inci, Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü’nün 104’üncü ve 105’inci maddeleri gereğince Meclis Araştırması açılmasını arz ve teklif ederiz. 12.06.2009

1. Alim IŞIK - Kütahya
2. Durmuşali TORLAK - İstanbul
3. Mehmet ŞANDIR - Mersin
4. Mithat MELEN - İstanbul
5. Necati ÖZENSOY - Bursa
6. Kemalettin NALCI - Tekirdağ
7. Zeki ERTUGAY - Erzurum
8. Mehmet Akif PAKSOY - Kahramanmaraş
9. Beytullah ASİL -Eskişehir
10. Muharrem VARLI - Adana
11. Ahmet Deniz BÖLÜKBAŞI - Ankara
12. Yılmaz TANKUT - Adana
13. Cemaleddin USLU - Edirne
14. Ahmet Kenan TANRIKULU - İzmir
15. Mustafa ENÖZ - Manisa
16. Cumali DURMUŞ - Kocaeli
17. Ali UZUNIRMAK - Aydın
18. Mustafa KALAYCI - Konya
19. Hüseyin YILDIZ - Antalya
20. Osman DURMUŞ - Kırıkkale
21. Süleyman Latif YUNUSOĞLU - Trabzon
22. Yıldırım Tuğrul TÜRKEŞ - Ankara
23. Akif AKKUŞ - Mersin
24. Emin Haluk AYHAN - Denizli

## GEREKÇE:

Ülkemizde her geçen gün büyüyen ve farklılaşan medya ve yazılı basın sektörü, düşünce ve ifade özgürlüğüyle birlikte demokrasimizin, çok sesliliğimizin, sosyal yapımızın gelişmesinin lokomotifidir. Bu sektörün önemli bir bileşeni de yerel yayın yapan televizyon, radyo, gazete, dergi vb. medya ve basın kuruluşları ile bu kuruluşlarda çalışan binlerce insanımızdır.

Türkiye’de bugün Edirne’den Ardahan’a 81 il ve yüzlerce ilçede yayımlanan 1700’ü aşkın yerel gazetenin kökenini, Osmanlı döneminde eyalet sisteminden vilayet sistemine geçişle yayımlanmaya başlayan “vilayet gazeteleri” oluşturmaktadır. 1894’te bir nizamnameyle vilayetler oluşturulurken kentlerde birer matbaa da kurulmuştur. Genellikle devletin kırtasiye gereksinimlerinin karşılandığı bu matbaalarda, daha sonra resmi nitelikli vilayet gazeteleri çıkarılmaya başlanmıştır. Bunun ilk örneği Tuna vilayetinde 1865’te Türkçe-Bulgarca olarak yayımlanmaya başlayan “Tuna gazetesi”dir. Uygulama giderek yayılmış ve 1897’den itibaren İstanbul dışındaki Osmanlı vilayetlerinde 29 gazete yayımlanmaya başlanmıştır. Bunlardan 22’si vilayet gazetesidir. Beyrut’tan Girit’e kadar genellikle bulundukları vilayetlerin adlarını taşıyan bu gazetelerin çoğu Türkçe-Arapça ya da Türkçe-Rumca olarak yayımlanmıştır.

Tirajları 500’ü aşmayan bu gazeteler genellikle haftalık olarak çıkmış, basının İstanbul vilayetinin tekelinden çıkmasına katkı sağlamış, ancak bir bölümü Anadolu’da yerel basının yaygınlaşması için devlet tarafından bir süre sonra kapatılmıştır. Türkiye’deki yerel basına önderlik ve rehberlik eden bu gazetelerden bazıları günümüzde yayınlarını sürdürmektedir.

Milli Mücadele’ye öncülük eden gazeteler arasında İzmir’de Hukuk-Beşer, Ankara’da Yeni Gün, Eskişehir’de Yeni Dünya, Milli Mücadele’yi destekleyenler arasında ise Yeni Edirne, Erzurum’da Albayrak, Adana’da Yeni Adana, Balıkesir’de de Ses gazeteleri sayılabilir. Bu gazetelerden Yeni Adana (1918), Antalya (1922), Bartın (1924), Yeşil Giresun (1925), Kayseri’de Ülker (1927), Elazığ’da Turan (1930) gazeteleri halen yayınlarını sürdürmektedirler. 1970’li yıllara kadar bölgelerinde oldukça etkili olan bu gazeteler daha sonra ulusal gazetelerin yayım, teknik, promosyon vb. özellikleri ile rekabet edemez hale düşmüşler ve etkinliklerini giderek azaltmışlardır.

Günümüzde bölgesel, il veya ilçeler bazında haberler toplamak, yayına hazır hale getirmek ve yayınlamak için kurulmuş olan yüzlerce yerel medya ve basın kuruluşu ayakta kalmaya çalışmakta ve önemli ekonomik sıkıntılarla mücadele etmektedirler. Ekonomik sıkıntı içerisinde olan gazete ve/veya TV sahiplerinin; resmi ilanlardan yeterince pay alamamaları, ticari ilan ve reklam yetersizliği, gazetenin ham maddesi olan kağıdı temin etme zorluğu, tiraj sorunu ve devletin yerel gazeteleri yeteri kadar desteklememesi, eğitilmiş eleman eksikliği, teknolojik yetersizlik, halkın yerel gazeteyi yeterince benimsememesi, haber akışının ve sunumunun tatmin edici düzeyde olmaması vb. gibi çok değişik konularda önemli sorunları bulunmaktadır. Diğer yandan buralarda çalışan personelin de çok ciddi sorunları vardır. Belirtilen gerekçelerle yerel basın ve medya kuruluşlarının ve çalışanlarının sorunlarının araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir **meclis araştırması** açılmasında yarar görülmektedir.